

PLEC DE PRESCRIPCIONS TÈCNIQUES QUE HA DE REGIR EL CONTRACTE PER A L'ADQUISICIÓ DE QUATRE OBRES: *SENSE TÍTOL* DE CARLES PLANELL, 1957; *SENSE TÍTOL (CIUTAT)* DE M. ASSUMPCIÓ RAVENTÓS, CA. 1956; *MAQUETA 314* DE MOISÈS VILLÈLIA, 1978-1979; *EL NACIMIENTO DE ZUSH* D'ALBERT PORTA (ZUSH), 1970, DINTRE DE LA LÍNIA D'ADQUISICIONS D'ART DE POSTGUERRA I SEGONES AVANTGUARDES

1. OBJECTE DEL CONTRACTE

La Direcció General del Patrimoni Cultural, d'acord amb l'oferta de venda presentada pel senyor Joan Gil Gregorio, està interessada en l'adquisició de les obres següents:

- *Sense títol*, Carles Planell, 1957.
- *Sense títol (Ciutat)*, Maria Assumpció Raventós, ca. 1956.
- *Maqueta 314* (acompanyada del seu dibuix original), Moisès Villèlia, 1978-1979.
- *El nacimiento de Zush*, Albert Porta (Zush), 1970.

2. CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES

L'obra titulada *Sense títol* és una pintura de tècnica mixta sobre tàblex, produïda per l'artista Carles Planell i Viñals l'any 1957.

Carles Planell i Viñals va ser un artista que va tenir un paper rellevant en la renovació de l'art contemporani català de postguerra. Va ser fundador de l'Associació d'Artistes Actuals, secretari del Cercle Maillol de l'Institut Francès i soci fundador del Saló de Maig, a més d'exercir com a professor del FAD i formar part del Consell Tècnic del Museu d'Art Contemporani de Barcelona. L'any 1955 va fundar el grup Sílex juntament amb Alcoy, Hernández Pijuan, Rovira Brull i Terricabras, i el 1959 va participar en la creació de l'anomenada Escola de Barcelona amb Alcoy, Hernández Pijuan i Subirachs.

En aquest context, la seva trajectòria internacional és destacable, amb participacions a biennals com la III Biennial Hispanoamericana celebrada a Barcelona l'any 1955, la III Biennial de Venècia, la Biennial de São Paulo i la Biennial d'Alexandria de l'any 1960, on va ser guardonat amb la Medalla de bronze, consolidant una trajectòria marcada per la projecció exterior i per la seva contribució a la renovació de l'abstracció europea mitjançant nombroses exposicions individuals i col·lectives durant les dècades de 1950 i 1960.

L'obra que es presenta en aquest plec, *Sense títol*, forma part del seu primer període abstracte, situat aproximadament entre 1957 i 1960, etapa corresponent a l'inici de la seva producció abstracta, posterior a una fase de caràcter figuratiu vinculada a l'esquematisme i a l'Escola de París, i prèvia al seu desenvolupament cap a l'abstracció geomètrica. Des del punt de vista formal i tècnic, aquesta producció s'inscriu en l'informalisme matèric, caracteritzat per la combinació de pigments amb materials com coles, sorres, metalls o pols de marbre. Aquesta barreja d'elements genera gruixos i densitats a la superfície de la tela que modifiquen el relleu i la textura de la peça, així com la seva interacció amb la il·luminació, estructurant la composició a partir de la matèria i de combinacions cromàtiques generalment binàries. L'aportació d'aquesta obra a la Col·lecció Nacional suposa incorporar un exemple significatiu del moment fundacional de l'informalisme de Carles Planell i Viñals, on l'artista explora la matèria com a vehicle expressiu i inicia la seva ruptura amb la figuració anterior, la qual cosa permet reforçar la representació d'aquesta etapa matèrica essencial dins de la seva trajectòria mitjançant una peça coherent amb el desenvolupament de l'abstracció informalista a Catalunya.

La destinació més indicada per ser dipositada és el Museu de Valls.

L'obra titulada *Sense títol (Ciutat)* és una pintura de tècnica mixta sobre tela, produïda per l'artista Maria Assumpció Raventós i Torras circa l'any 1956.

Maria Assumpció Raventós és una de les figures més representatives de l'avantguarda catalana de postguerra. Formada a l'Escola de Belles Arts de Sant Jordi de Barcelona, on posteriorment exercí com a professora de dibuix, va iniciar la seva activitat expositiva individual l'any 1950. Durant la seva trajectòria va participar activament en el Saló de Maig de Barcelona entre els anys 1958 i 1964, així com en el Cercle Maillol de l'Institut Francès, i va ser cofundadora del Grup Krit entre 1962 i 1965 juntament amb artistes com Guinovart, Argimon, Hurtuna i Magda Ferrer. Així mateix, va impulsar i presidir el Saló Femení d'Art Actual entre 1962 i 1969 amb l'objectiu de visibilitzar el paper de les dones artistes.

La seva projecció internacional la va portar a participar en exposicions com Arte Actual del Mediterráneo, presentada a Roma l'any 1959 i a Buenos Aires l'any 1966, i a mostrar la seva producció a ciutats com Estocolm, París i el Canadà, presentant també la seva producció tèxtil a l'Ateneu de Madrid l'any 1970. En aquest context, al llarg de més de set dècades de trajectòria, Raventós ha desenvolupat un llenguatge versàtil que transita des de la figuració estructural cap a l'abstracció informalista, ampliant la seva experimentació al gravat, el tapís i la tridimensionalitat, mèrits pels quals va ser distingida amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya l'any 1991.

L'obra que es presenta en aquest plec, *Sense títol (Ciutat)*, correspon a una etapa primerenca de consolidació artística d'Assumpció Raventós, en un

moment en què la seva pintura manté encara referències figuratives però comença a incorporar plantejaments més moderns i estructurats. Realitzada pocs anys després de finalitzar els seus estudis a l'Escola de Belles Arts de Sant Jordi, l'obra s'inscriu en una producció centrada principalment en temes tradicionals com el paisatge, el retrat i la natura morta. La composició presenta una figuració construïda a partir d'una marcada ordenació geomètrica de l'espai, on els elements arquitectònics, especialment el pont i les estructures cúbiques dels edificis, articulen la composició i evidencien un dibuix constructiu sòlid característic d'aquest període. Tot i conservar la llegibilitat formal, la pintura manifesta una tendència cap a la síntesi i cap a una estructuració influïda pels corrents postcubistes i pel nou realisme que arribaven a Catalunya durant la dècada de 1950. L'ús del color manté encara una funció descriptiva, però ja deixa entreveure la intensitat cromàtica que caracteritzarà etapes posteriors de la seva trajectòria, constituint així un testimoni significatiu del procés de transició de l'artista des d'una formació acadèmica cap a un llenguatge més personal i modern. L'aportació d'aquesta obra a la Col·lecció Nacional suposa incorporar un testimoni singular d'una etapa poc representada dins la trajectòria de Maria Assumpció Raventós, anterior al seu desenvolupament informalista i a les seves aportacions en altres disciplines, la qual cosa permet reforçar la presència d'una de les artistes més rellevants de l'avantguarda catalana de postguerra mitjançant una peça primerenca i significativa per comprendre l'evolució del seu llenguatge plàstic.

La destinació més indicada per ser dipositada és el Museu de Valls.

L'obra titulada *Maqueta 314* (acompanyada del seu dibuix original) és una escultura realitzada en canya de bambú, produïda per l'artista Moisès Villèlia entre els anys 1978 i 1979.

Moisès Villèlia fou una de les figures de referència en la renovació de l'escultura catalana de la segona meitat del segle XX. Format inicialment al taller del seu pare, la seva trajectòria combina la influència de l'artesanía popular amb les avantguardes contemporànies. Integrat en els cercles de renovació artística de la postguerra, va formar part del Club 49, es va incorporar al grup Art Actual l'any 1956 i va participar en els Salons d'Octubre de 1956 i 1957, mantenint una relació estreta amb figures com Joan Brossa i Joan Prats. Després d'uns inicis vinculats als corrents d'aquell període, es va allunyar dels plantejaments informalistes per desenvolupar un llenguatge propi basat en la natura, el pensament oriental i la filosofia zen, caracteritzat per una progressiva desmaterialització de l'escultura. Pioner des de 1956 en la incorporació de materials humils i no convencionals com la canya de bambú, la seva recerca amb estructures aèries i obertes el situa com a precursor d'alguns postulats de l'*arte povera*. Així mateix, la seva estada a l'Amèrica del Sud entre 1969 i 1972, principalment a Quito i Buenos Aires, va

consolidar la seva maduresa artística i el seu interès per les cultures ancestrals, abans d'establir-se a Molló en el seu retorn a Catalunya.

L'obra que es presenta en aquest plec, *Maqueta 314* (acompanyada del seu dibuix original) se situa en la producció escultòrica de Villèlia basada en la investigació de l'escultura orgànica i la continuïtat de les morfologies naturals internes, inscrivint-se en la tradició de la cerca del buit, la levitat i la ingravidesa. Des del punt de vista tècnic i formal, l'ús de la canya de bambú aprofita la ductilitat, lleugeresa, flexibilitat i resistència del material per sotmetre'l a tensions estructurals i construir assemblatges eteris on equilibris, tensions i contrapès configuren espais buits i articulen formes que evoquen estructures com arcs de ballesta, fletxes, llances, eines agrícoles o teranyines. L'escultura inclou el dibuix original realitzat per l'autor, el qual compleix les funcions d'esquema de muntatge i certificat d'autenticitat. Així mateix, consta en el registre d'exposicions la seva presentació a la mostra *Moisès Villèlia. 25 artistes de Catalunya*, organitzada pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya al Pavelló de Catalunya de l'Expo'92 de Sevilla el juny de 1992. L'aportació d'aquesta obra a la Col·lecció Nacional suposa incorporar una peça representativa que sintetitza l'ús del bambú, la recerca de la lleugeresa, el treball del buit i la construcció d'estructures basades en l'equilibri i la tensió, juntament amb el valor documental del seu dibuix original associat, la qual cosa permet reforçar la representació de l'escultura catalana contemporània i de la trajectòria de l'artista en les col·leccions públiques.

La destinació més indicada per ser dipositada és el MORERA. Museu d'Art Modern i Contemporani de Lleida.

L'obra titulada *El nacimiento de Zush* és una pintura de tècnica mixta, acrílic i pigments fluorescents sobre paper, produïda per l'artista Albert Porta, conegut artísticament com a Zush i posteriorment com a Evru, l'any 1970.

Albert Porta va iniciar la seva trajectòria en el context de la postguerra a Barcelona, vinculant-se l'any 1962 amb el galerista René Metras. Va participar en els corrents de la segona avantguarda catalana i va integrar el nucli conegut com el Grup del Maduixer juntament amb creadors com Antoni Llena, Jordi Galí, Àngel Jové i Sílvia Gubern, fet que va determinar el desenvolupament d'una producció caracteritzada per la transversalitat de disciplines i l'experimentació amb diversos materials i procediments. A partir de 1968, l'artista adopta el nom de Zush i conceptualitza l'Evrugo Mental State, un estat mental dotat de codis alfabètics i cartogràfics propis que esdevé el centre simbòlic de la seva producció. L'any 1964 va participar en la mostra col·lectiva *Presencias de nuestro tiempo* i l'any 1968 va realitzar la seva primera exposició individual, *Al·lucinacions*, ambdues a la Galeria René Metras.

La seva trajectòria inclou la participació a la Documenta de Kassel l'any 1977, l'exposició al Solomon R. Guggenheim Museum de Nova York l'any 1980 i la inclusió al Centre Pompidou de París l'any 1989. L'any 2001, en el marc de la seva retrospectiva al Museu d'Art Contemporani de Barcelona, va adoptar el nom d'Evru i va instaurar el concepte d'ArtCienMist. A partir dels seus estudis al Massachusetts Institute of Technology a mitjans dels anys vuitanta, va incorporar l'holografia i la tecnologia a la seva obra. La seva producció ha estat objecte de revisions en fòrums internacionals com el Today Art Museum de Pequín i el MoMA Duo Lun de Xangai l'any 2007, la Fundació Suñol l'any 2009 i el Museu d'Art Contemporani d'Eivissa l'any 2022, havent rebut distincions com el Premi Nacional de Gravats l'any 1997, el Premi Ciutat de Barcelona l'any 2000 i el Premi ACCA de la Crítica d'Art l'any 2003.

L'obra que es presenta en aquest plec, que porta per títol *El nacimiento de Zush*, s'inscriu en el període de consolidació de la producció psicodèlica de l'artista, iniciat a finals dels anys seixanta i vinculat a la seva primera residència a l'illa d'Eivissa. Des del punt de vista formal i tècnic, la pintura està executada sobre un suport flexible de paper mitjançant l'aplicació de pintura acrílica i pigments fluorescents, un recurs experimentat originalment en el marc del col·lectiu del Maduixer que permet l'activació dels pigments sota llum negra per revelar canvis cromàtics i capes de la composició. La factura presenta una ordenació compositiva basada en l'ús de colors d'alta intensitat i una iconografia estructurada a partir de figures antropomòrfiques, representacions d'ulls, òrgans i connexions interrelacionades que remeten a la tradició màgic-surrealista, al còmic i a l'automatisme psíquic. Procedent de la Galeria René Metras de Barcelona, la peça ha estat analitzada historiogràficament en estudis i retrospectives dedicades a l'artista per especialistes de la crítica d'art. L'aportació d'aquesta obra a la Col·lecció Nacional suposa incorporar una peça corresponent al moment de configuració de la identitat artística i del llenguatge psicodèlic de Zush, la qual cosa permet completar la representació dels fons públics de la Generalitat de Catalunya relatius a aquest autor i enriquir el relat cronològic i conceptual de l'art català d'avantguarda.

La destinació més indicada per a ser dipositada és el MORERA. Museu d'Art Modern i Contemporani de Lleida.

3. IMPORT

El senyor **Joan Gil Gregorio**, amb DNI 37683451K, proposa les adquisicions de les obres, per un import total de **51.700,00 € + IVA corresponent**.

4. CESSIÓ DELS DRETS DE REPRODUCCIÓ, DISTRIBUCIÓ I COMUNICACIÓ PÚBLICA

No es disposa dels drets de propietat intel·lectual.

5. FORMA DE PAGAMENT

El pagament es farà efectiu en un sol termini un cop lliurades les obres.

6. TERMINI DE LLIURAMENT

Les obres hauran de ser lliurades en el termini de trenta dies després de la signatura d'aquest contracte.